

A Lusitánia tragédiája

Hozzájadt: kaloz

2005. február 27. Vasárnap 10:43

Utolsó frissítés 2007. augusztus 22. Szerda 11:10

A hajózárs tőrőneten b'velkedik talányosan elt'nt hajók eseteivel, hajótragédiákkal, amelyek megrázózták a világot k'zvéleménye. 1815. május 7-én reggel az angol 'ceánj'rá, a "Lusitania" nem messze 'rorsz'ig d'li partjait torped'ámadás k'vetkezéskor els'lylyedt. A tragédia - amiben 1198-an meghaltak - szinte minden r'cszlete ismert... Vagy m'gsem? Colin Simpson r'g'áta foglalja a "Lusitania" 'gy'vel, 's most az ' adataira alapozott orosz cikk ford-t'is'it aj'nlom az 'rdekl'd'k figyelm'be.

Alekszandr SzavinovMi'rt s'lylyedt el a "Lusitania"? A Titanic hal'la 'jra megrázta a világot: emberek milli' 'z'nl'ttek a mozikba. A szipork'z' filmv'ltzat elhomályos'totta mag'it a katasztr'f'it. Ezt 's a sz'zadel' m'is titokzatos katasztr'f'it a Lusitania a gigantikus, fed'olzet' utasokat sz'ill-t' angol 'ceánj'rá els'lylyed's' f'lelmetes 's a mai napig nem tiszt'zott k'r'lm'nyek k'z'itt. Teh'it a sz'zad m'isodik katasztr'f'ija a Lusitania hal'la.... Hatalmas 't'os 'brestett fel. Az elektromos cseng' gomb'j'hoz ugrottam, de 'iram, v'irhat'an, nem volt. Fel'lr' s'pol'is, kiab'is, sz'z 's sz'z l'j' dobog'isa hallatszott. Asszonyok 's gyerekek s'r'isa keveredett a sz'na hangj'val. Hirtelen meg'rttem: valami borzalmas t'rt'nt. Magammal ragadva a kaj'á' t'j'ben l'v' ment' felszaladtam a fels' fed'olzetre. Ehhez nehezen siker'lt kinyitnom a kaj'át ajtaj'it, ami valami t'rmel'kkel volt eltorlaszolva. A g'zhaj' 'rezhet' en meg'it. A fed'olzeten le'rhatatlan dolgok fogadtak. A nap f'nyesen s' t'itt a g'zhaj'ra, 's vagy ezer esz't vesztett ember rohag'lt az egyik oldalr' a m'isikra. A szem'lyzet elveszett, hiba 'jlt kapit'ny a h'don, 's az utolsó percig osztogatta parancsait; az utasok maguk futottak a ment'cs'nakokhoz. Mikor magamhoz t'rttem a v'-z fels'-'n, a hatalmas haj' elt'nt, k'r'ly'lttem hatalmas ter'leten az emberek fekete pontjai 'sztak. A t'j'volban 'rorsz'ig elmos'dott partjai l'jtsz'dtak. A nap 'getett, a v'-zben azonban hideg volt. Csak k' 'ra m'olva, amit ' ' eml'kezik a katasztr'fa szemtan'ja borzalmas dermedts'g-ben 'lt 'it, 'rkezett meg a ment' haj'. Megjegyez'k, hogy nem a Titanic pusztul'is'ir' van sz'. A h'-res tengeri katasztr'fa szipork'z' filmv'ltzat'it neh'z lenne 'sszehasonl'-tani az esem'ny kim'rt 's siv'ir' le'r-r'is'ival, amit az 1915-'s orosz ' m'isoltunk ki. De akkor, a hatalmas angol haj', a Lusitania els'lylyed's'nek napjaiban a világot k'zvéleménye szinte l'zban 'gett az ellentmond'is h'-rekt'it, felt'elez'sekt'it 's tal'jgat'sokt'. Az elpusztult haj' neve naponta jel meg az 'js'igok oldalain, a korm'nyok memorandumaiban 's a diplom'ciai iratokban. Mi is t'rt'nt? A haj' pusztul'sa titokzatos, azonk'v' l' aaz 'rdekl'd'ben olyan benyom'is 'bred, hogy Angli'ban a Lusitania 'gy'vel foglalkoz' korm'nydokumentumok szigor' 'jllantitkot k'peznek. Mi m'gis megr'ab'ljuk fellebbenteni a f'gg'ny. ***Egy nagy angol utassz'ill-t' haj', amerikaiakkal a fed'olzet' n'val'sz'-'n'leg els'lylyed. 1915. május 7-én a hatalmas, n'gyk'm'nyes angol utassz'ill-t' haj', a Lusitania-t, ami 'ltal'ban a New-York' Liverpool 'vonalon k'zlekedett v'ratlanul megt'madta az U-20 n'met tengeralattj'rá nem messze 'rorsz'ig partjait'. A Lusitania, a robban'st k'ive tizenhatalmas percben teljesen els'lylyedt. A Lusitania fed'olzet' tart'zkod' 1959 szem'lyb'it 1198 meghalt. Az angol korm'ny k'pvisel'inek hivatalos bejelent'se szerint a haj' fed'olzet' nem volt fegyverzet, hadianyag 's haditenger'szek. A Lusitania els'lylyed's'ot az els' vil'gh'bor' egyik legtragikusabb esem'ny'nek nevezt'k el angol 'js'ig-r', Colin Simpson r'g'áta 'rdekl'd'ik a Lusitania 'gye ir'nt. A haj' pusztul's'j'nak k'r'lm'nyei, alaposan megdolgozott adatok t'j'keleget' r'ta C. Simpson, meggy'zt'k arr', hogy a Lusitania-val t'rt'nt szerenc's'gr'it sz'it' tradicion'lis v'ltzat alapvet' cs'oztat'sokat 's szemmel l'jthat' pontatlans'igokat tartalmaz. Simpson meg'jllap't'isainak megfelel'en az angol g'zhaj'z'isi t'j'sas'ig, a Cunard Line arch'-vumaiban, ' az USA korm'ny'j'nak arch'-vumaiban fellelhet' dokumentumok a Lusitania 'gy'nek 'jvizsg'j'is'it k'vetelik. 1915. május 1-én a Lusitania pontosan a menetrend szerint utolj'ra indult a New York-i kik'rt' m'is'j'it'. Kor'j' reggel a Lusitania parancsnok'j'nak helyettese v'irta szok'is szerint az utasokat a besz'ill' 'pcs'-'n'ol. A m'is'-'n, a n'ch'j'ny utason k'-v' l' a riporterek t'j'meg'ot l'jta. Az angol tenger'sznek megmutatt'j' a New York Tribune reggeli kiad's'j'it. A fizetett hirdet'sek k'z'j'it az 'js'igban kiemelten k'z'it'k a v'sz'is'it' figyelmezt'st: az amerikaiaknak nem aj'nlatos az angol utassz'ill-t' haj'k szolg'j'latait ig'nybe venni a n'met tengeralattj'rá'k lehets'ges t'j'ad'sa m' Mint az a sz'j'veg'b'it kit'nt, a hirdet'st a n'met k'j'vets'g adta fel. A m'is'-'n egyre n'tt a nyugtalans'ig. De a Cunard k'pvisel'je mindenkit megnyugtatt, aki a Lusitania-ra sz'it' j'gygel rendelkezett: T'j'sas'igunk haj'ja volt 's marad az Atlanti-'ce'j' leggyorsabb haj'ja. 's semmilyen n'met hadihaj' vagy tengeralattj'rá nem tudja utol'orni a Lusitania-t. Elm'lt d'ol, amikor a Lusitania kihaj'zott a tengerre. Turner kapit'ny elfoglalta megszokott hely'ot a h'don. Turner tapasztalt tenger'sz volt, de most, h'j'bor' id'kben a kereskedelmi flotta tenger'szei al' kellett vess'k magukat az Admirali's tenger'sztisztjei fennhat's'ig'j'nak. A haditenger'szek meghat'roz'ták a kereskedelmi haj'k 'ltal k'vetend' 'vonalat, 's k'z'it'k az ellens'ges tengeralattj'rá'kr' sz'it' titkos 'rtes'it'seket. Az angol tenger'szeti felder-t'os meg tudta 'jllap'tani, hogy a harci feladatra k'ld'it n'met tengeralattj'rá 'ppen hol tart'zkodik. Az angolok megszerezt'k a n'met flotta titkos k'j'it. Az angol partokon fel'ill-tott r'j'di's'j'illom'j'sok t'j'di's'jeleket k'ld'j'nek. De Turner kapit'nyal nem k'z'it'k a n'met tengeralattj'rá'kr' sz'it' figyelmezt'st sem New York-i kik'rt'ben, ahol a brit haditenger'szet tisztje tart'zkodott, sem 'rorsz'ig partjain'j', ahol a Lusitania bel'pet a parti 'jllom'j'sok hat'j'sk'z'be. 's csak május 6-'j' este kapott Turner kapit'ny r'j'di's'it'viratot: 'rorsz'ig d'li partjain'j' n'met tengeralattj'rá tart'zkodik. De a r'j'di's'it'viratot nem a tengeri parancsnok's'ig, hanem Coke tengernagy, a tengeralattj'rá elh'ir-t' flottilla parancsnoka k'ldte: ' nagyj'ab' meghat'rozta a tengeralattj'rá m'k' d'osi k'j'zet'ot is, miut'j' n'rtes'it' k'ot kisebb g'zhaj' els'lylyeszt's'or'it. Coke az adatokb' r'j'j'it, h' Lusitania k'zeledik a tengeralattj'rá'hoz. De a tengeralattj'rá elh'ir-t' flottill'it a tengernagy nem ind'thatta el az Admirali's parancsa n'ol'k'it, 's ilyen parancs nem 'rkezett. Turner kapit'ny a r'j'di's'grammot akkor kapta, amikor a

hajás a Szent György-csatorna felé kőzeledett. A csatorna bókás idá'kben is komoly próbátérel má'g tapasztalt hajásoknak is, a háborús napokban kőtszeresen is veszélyes volt: a námet tengeralattjárók a csatorna bejáratánál lesték a dozataikat. De a hajás átvonalát az Admiralitás tisztjének engedélye vagy esetleg egy hadihajás kapitányja utasítására náokkál Turner kapitány nem vilttoztathatta meg. Egyetlen, amit tehetett minden mentészkőzt kőszeniáll helyezni, kioltani a főnyeket, és bezárni a kabinablakokat. A parancsnok lement a szalonba, ahol őgett a főny és sz a zene, és megpróbálva nem felemelve a hangját elmondani az utasoknak, hogy nem kizárt ellenséges tengeralattjárók felbukkanása. De mi bizonyosak vagyunk abban, hogy nem maradunk egyedül, mert a Királyi Haditengerészet visel majd gondot ránk. És ezek nem rés szavak voltak: Árorszáig partjainál, a Fastnet-Rock szirtnél az Atlanti-óceánt átszelő hajásokat angol konvojok-sorá' cirkálják vjrták. Május 7-én hajnalban sárkál volt. Turner kapitány csőkkentette a sebességet, és megparancsolta szirőnájelzés leadását, hogy a hadihajásoknak jelezze a helyzetét. De a kőzelben a Királyi Haditengerészet egyetlen hadihajása sem volt. Az Admiralitásnál, a tengerészeti miniszter, W. Churchill dolgozószobájában hatalmas tőrkőp volt. Az ágyeletes tiszték állandóan mozgatták rajta a jelképeket, amik minden, a felderítés adatai és a rádió megfigyelés segétséggel felfedezett námet tengeralattjáróvonalát mutatták. A hivatalos angol tőrtőnelmi munkákban igen magasra őrtőkelik a felderítés tevékenységét, és olvastak a námet parancsnokáig gondolataiban, és elre látták az ellenséges flotta hajásinak mozgását. Áordek megjegyezni, hogy a námet flotta titkos rejtjelkődját az angolhoz az orosz tengerészeti parancsnokáig jutatta el: a rejtjelkulcsot a námet Magdeburg cirkálászá' zsákmanővjük, ami az orosz Balti Flotta hajásával v-vott harcban sá'lyedte el. A bővőrok behatoltak a parancsnoki helyiségre, és megszerezték a titkos dokumentumokat. Semmi kőts, hogy Churchill felfogta, mit jelent Angliának a Lusitania, az egyik legnagyobb és leggyorsabb hajás. Az Admiralitás őrtőseket kapott Amerikából, amiket igen vőszjásnak lehet nevezni. A námet diplomaták és a námet szőrmazás amerikaiak, akiknek szoros kapcsolataiban a námet felderítésel senki nem kőtelkedett, az utá'bbi idá'kből figyelmeztették az amerikaiakat, hogy az angol transzatlanti óceánjárók tengeralattjárók támadásának vannak kőve. Az USA-ban őllő námet kőzálsság lapjának szerkesztője, aki gyakran teljes-tette a námet kővetsőg katonai attaségbázisait, bejelentette: Egy nagy angol utasszálló-tás hajás, amerikaiakkal a fedélzetén valászá-ná'leg elsá'lyed. De a brit Admiralitás és az energikus miniszter, Churchill nem csak nem fokozták a biztonsig mőrtőkkő, hanem megdőlbbentő kőzállyt tanás-tottak. A Lusitania kapitánya nem kapott semmilyen figyelmeztetést a veszélyre, a hadihajások nem futottak ki a tengerre a námet távirati ágyőksőg és őjságok első jelentőseiben a Lusitania pusztulásáról álőzták, hogy az angol óceánjárás nem volt igazából utasszálló-tás, mivel az angol hajás Amerikából robbanászereket szálló-tott. Azokban a napokban olvasható volt, hogy a Lusitania a valászá'gban a Királyi Haditengerészet segédcirkálásja volt, és fedélzetén nehőztőzőrsőget hordozott. Az Admiralitás kőpviselői v nevtők a Lusitania-n álővő őgyőkrő szőllő állő-tásokat. De nem vőjlasztak az egyenes kőrdősrő: voltak-e az utasszálló-tás hajás fedélzetén veszélyes hadianyagok. És csak náhőny hőt má'va jelent meg a brit kőzlemőny megkőrdőjelezhetetlen verzió a őLusitaniaő őrujájnak kizárólag bókás ő jellegőrá'. 1926-ban az angol tengeri őrtőőnső, Wilson pontos-tott: a Lusitania-t fel nem fegyverzettőnek nevezte, de megjegyezte, hogy a szálló-tott őru kőzt voltak őztőnyeket és főlig kősz, á'res srapelhővelyeket tartalmazó lájdák. C. Simpson ellenőrizte mind fajtáját, amik a Lusitania raktáiraiban voltak. Kőállőn őnyelmet keltett egy meglepő tőtelő 3863 vőszonnal boró-tott dobozá amit sajtókőnt jelőlte meg. Az iratokban ennek a meglepő őruinak a tulajdonosakőnt A. Fraser, USA állampolgár szerepel. Az ő neve gyakran előfordul a New York-i kikőttő dokumentumaiban, 1915-ben az egyik legnagyobb őruimportőr volt az USA-ból. De a vizsgáladás bebonyó-totta, hogy a háborőig Fraser megbáz-zhatatlan adás volt. Simpson feltőtelezi, hogy őppen Fraser volt az a szálló-tás, akin keresztül ő bonyoló-tották az angol a hadianyag kivető az USA-ból, mindenké előtt a Dupon társasáig á'zemeiben győrtott robbanóanyagokő. A sá'lyedő Lusitania-t figyelő tengeralattjáró parancsnoknak egybő' feltőnt a sárkál főst, a fedélzet és a felőpő-tőnyek sőrá'ősei. A námet tengerészek feltőteleztők, hogy a torpedő robbanásja előidőzte a szőnpor robbanásait vagy ő jelentő's mennyiségű hadianyag robbanásait, ami a szőntőrolás mellett raktárakban volt elhelyezve. Ez a vőlemőny őjtalőnosan elfogadott lett námetorszá'gban. A tengerészeti flotta minisztere, Tirpitz a kősá'bbi memoőjraiban a Lusitania elsá'lyedőőnek okakőnt az álőbbiakat jelőlte meg: ő Lusitania azonnali elsá'lyedőőő a raktárakban elhelyezett hadianyag robbanás okozta. A hivatalos brit verzió megkőrdőjelezhetetlenő állő-totta, hogy a Lusitania vőgőő a kőt námet torpedő robbanásja okozta. A Királyi Vizsgáladó Bizottsáig, amelyet Angliában a tradőciő szerint a nagyobb katasztrőfik okainak kivizsgálásá'ra őtrehoznak, a zőrdő dokumentumában lesőőgezte, hogy az utasszálló-tás hajás fedélzetén nem volt hadianyag. A felelőssőg az utasszálló-tás hajás tragődiájá'őrt a námet haditengerészeti erő'k vezetőőre lett ő, mivel megengedte a tengeralattjárók kapitányainak bókás hajók figyelmeztetés náokkál megőmadását. őm a bizottsáig őszintesőge messze nem bizonyó-tott. Minden bizonyó-tőkot, ami kőtsőget őbresztett a hivatalos vőjtozat szemben, má'j előre elvetettek. A bizottsáig nem vette figyelembe a Lusitania utasa, a kanadai professzor, J. Marichal vallomását. Az ő szavai szerint a torpedő robbanásja utá'jn hallott egy má'sodik robbanást is, amit a robbanó tőnyek ropogása kő-sőrt; az utá'bbi állő-tást Marichal a sajtó tapasztalatá'ra alapozta, amit hadiszolgálatban szerzett. De az angol kormány hivatalnokai bejelentették, hogy Marichalnak nem lehet hinni, mivel bő-rőőő elő ő állő-tották hamis-tás ő ő becstelensőgőrt: a bizottsá'gnak őtadták a kanadai professzor návrokonőnak iratait, amik valőban sőttő egy őtanőskodtak. És ez nem az egyetlen eset volt. Lord Mersey, a Királyi Bizottsáig előőke a kősá'bbiekben beismerte, hogy Lusitania á'gye piszkos őrtőnet volt ő. Ugyanakkor a vizsgáladó bizottsáig alapvető hibájait őrdemben őrtőkelni az ővőghőborő őveiben csak náhőny szakember, a tengerészeti fegyverek szakőrtő' tudták: má'g kőt torpedő robbanás sem tudta volna elsá'lyeszteni a hatalmas hajó náhőny perc alatt! A námet tengeralattjárók által alkalmazott torpedók viszonylag elavultak voltak. Vajon kőpes lett volna egy ilyen torpedő akkora lyukat á'tni Lusitania oldalá'ba, amin, ahogy a szemtanók állő-tották, egy ő'zmozdony is őtmehetett volna? 1918-ban a hatalmas angol ő'zhajó, a Justitia-t megőmadták a tengeralattjárók. És bő'j az első torpedő komoly sőrá'őseket okozott, a Justitia majdnem egősz napig a felső-nen maradt, és ezalatt az idá' alatt a námet tengeralattjárók náhőny szor megismőtelők a

torpedák; madárst. A német tengerészek biztosak voltak abban, hogy a Justitia-t hat ugyanolyan torpedák találata sá llyesztette el, mint amit 1915-ben is használtak. Az 1915. május 7-én történteket a kortársak a német militaristák által elküldött bűntények kinyitásával el. De valójában minden más kópp történt. Az angol politikai szférában megtalálható a nagy stratégia értelmezése: a perspektívikus hadi és politikai tervek koordinálás. Nézzük meg, milyen helyet szántak az Amerikában rendszeres járatot teljesítő nagy személynyszállító- és ácsélnjárnak a éznagy stratégia-éban? A Lusitania tervei az USA-ban, 1902-ben készülték, amikor az amerikai bankár, Morgan azt javasolta az angol hajótulajdonosoknak, hogy építsenek az amerikai tengeri rőszvével hatalmas hajókat, amik a tudomány és technika legújabb eredményeit vezetnék be a mindennapi életbe. A tengeri ársírok lehetvé tették volna az Atlanti-óceánon történő kifizetést személynyszállító monopóliumként. De a spekuláns amerikai bankárok megsértették Admirális titkos terveit. A XXI század elején az Anglia és Németország közötti tengeri vetélkedés előtte felső Anglia hatalmas tengeri flottát épített fel. Ás hadihajók látrehozásával egyidejűleg az Admirális titkon tájogatta a magánközben lévő angol gőzhajó-társaságokat: a haditengerészek tervei szerint a hajóoró első napjaiban az utasszállító hajók általakulának szállító hajókká; és segédcsirkájakká. A tengernagyok az amerikai bankárokk folytatott tárgyalások megszakítását követelték, és egyúttal javasolták kedvező egyezés megkötését: a kóppánz kőllőn a hatalmas ácsélnjárnak építő-társaság. Egyetlen feltétel: a hajóoró eseten a királyi Flot rendelkezősáre állnak. Ily módon építék meg a Cunard társaság sabbess ácsélnjárnak: a Lusitania és a Mauritanian hajók névvelérek-et gőzturbinákkal szerelték fel, amik addig nem láttott sebesség előreállítását tették lehetővé. Az új vőzkiszorító-szállító 31 ezer tonna felett volt, a sebesség nem kevesebb, mint 25 csomó, ami felőlmőta az akkori idők legújabb hadihajóinak, a sorhajóknak a mutatást. 1907-től a Lusitania rendszeres járatot teljesített Liverpool és New York között. R. Kipling nagy lelkesedéssel nyilatkozott az új hajókról: A kapitánynak csak meg kell fogni a kormányt a kilencemeletes vőros kiőszik a tengerre. Az utasok hamarosan őrtőkelni kezdték az új hajók sebességét és a komfortját. 1914-ben, hajóoró első hetében a Lusitania fedőzetére ágyőő állást és lávedék szállító liftet épít. Lusitania hamarosan visszatért Liverpoolba. Az árbocán továbbra is a kereskedelmi flotta lobogója leng. A hajóoró kőszőlvőn az Admirális a magabiztos Churchill-lel az őllőn komoly hibákat vőtet: az Admirális biztos volt abban, hogy a fő fenyegetést az angol hajóknak a német felső-ni hajók, ezen belül a gyorsan felfegyverzett kereskedelmi hajók kőpezik. De Németország az angol kereskedelmi flotta ellen a tengeralattjárókat vetette be. A veszteségek ijesztő mőrtőokban nőttek. Hamarosan kiderőlt, az angol hadsereg és a hadiflotta hatalmas mennyiségő hadianyagot hasznő fel: az ipar nem bírőzik meg a haditermelőse terveivel. A kormány határozatot fogadott el a hadianyagok USA-ban történő nővősisőjárnak, de a teherhajókat a tengeralattjárók tájmadása fenyegette. Ebben a helyzetben az Admirálisnak eszébe jutottak a legnagyobb és leggyorsabb ácsélnjárnak. Az Admirális hivatalnokai találkoztak a Cunard társasággal elnőkkővel. Elmagyarázta, hogy a Lusitania a kormány kőllőnleges feladatát fogja teljesőteni. A szokőnyos utakon olyan szállító-tőnyokat fog teljesőteni, amik Britannia szállítóira kőllőnleges jelentőssággal bőrnak teherő a raktőrakban ki lesz bővőve, és őjtmegy az Admirális rendelkezősebe. A Cunard utasszállító-tőst vőge messzemenőleg titkolja a speciális őruk őllőte. Minden alap megvan annak feltőtelezőse, hogy a Cunard vezetőse mi rejtőzik a speciális őruk semleges megnevezősen. A Cunard társasággal rőszvével az USA-ban robbanőanyag vősisőjőrtak, azokat New Yorkba szállító-tőtték, a kikőllőti raktőrakba. A fizetés a Cunard banki előőjőmőősisőjőn keresztül törtőnt. 1915. őniusőban Ausztria-Magyarország USA-beli kővetsőge az USA kőllőőgyőmisztőriumőhoz bizalmas levelet őntőzött. Az osztrők diplomatők rőszletesen leőrtőő, ahogy a Dupon, az amerikai vegyi konszern robbanőanyagai a Lusitania fedőzetére lettek berakva, az őrrőősz rakodőtereibe. Ezek negyvenfontos, vőszonnal burkolt ődők voltak, sajtosdobozokhoz hasonlőak. Ez az őru az amerikai Fraser tulajdona volt. A Lusitania pusztulásőjőn minden szemtanőja kőrt robbanősrő szőmolt be. A mőjődik robbanősis, erejőte tekintve ősszehasonlőthatatlan volt az elsővel: őőhőny perccel a mőjődik robbanősis utőjn a Lusitania őra elmerőőlt a habokban, a hajőtat őbbemelet magassőgba emelkedett. A német tengeralattjárók torpedőja az ácsélnjárnak őrrőit találta el ott, ahol a speciális őru, a vőszonnal burkolt ődők voltak Ausztria-Magyarország kővetsőgőnek egyik leveőben olyan rőszletek találhatőak, amik alapő feltőtelezhető, az osztrők felderő-tőő hogyan és mikor (nem kizőrt, hogy a német kormány megbő-zősisőjő) szerze tudomőjőst a Cunard társasággal hajőin szállító-tőtt hadianyagő. Ezőrt, megtudőjn a Lusitania katasztrőfőjőit, az osztrők konzul, von Rettegh komoly megrendőőllőst őrzött, és egyetőrtett az osztrők diplomatők vőlemőnyővel, akik arra őt, hogy adjon ki amerikai őgyőő őllő hiteleső-tett nyilatkozatot, amiben egyenesen lesőőgeznő, hogy az amerikai őjőllőmpolőjőrok halőjőőnak oka az utasszállító hajók rakterőben elhelyezett hadianyag robbanőisa okozta. Vőletlen volt az angolok hibőja? és lehet-e cselekedeteiket hibősnak nevezni? 1915 februárja őta, amikor Németország elkezdte a tengeralattjárók-hőőő, a brit Admirális megprőbőjőta megtalőlni a hatősisos eszkőjőt az ellensőg tengeralattjárőiva szemben folytatott harcban. Anglia hatalmas vesztesőgeket szenvedett: az angolok őjtagban kőőnaponta egy nagy kereskedelmi hajőst vesztek. Egyőttal a német tengeralattjárók az őjntelt Churchill reputőciőjőra is nagy őtőőst mőrtőtek. Ás őtőnt, hogy a flotta őjllő a német tengeralattjárókkal szemben alkalmazott technikai eszkőjők nem elegendőek. Ezőrt valősnak őőnik a kőrdőő: teljesőteni tudta-e az Admirális Churchill vezetőse alatta haza vődel feladatőit? és lehet, hogy őppen a problőma politikai megoldőisa mentette meg nem csak Churchill, hanem a minisztereket is a szőgyenteljes bukőstő ... 1915 tavaszőjn Londonban megjelenik az USA elnőkkőnek szemőlyes megbő-zőttja, House ezredes. Az USA politikőjőit kellett elmagyarázta a brit kormőnyak. Anglia kőllőőgyőmisztere, Grey fogadja House-t a sajőit hőjőőban. Grey őszinte kőrdőőket ad fel, amik a kővetkezőket foglaltők magukba: mit csinőjő Sam bőjősi ha egy német tengeralattjárók elsőő llyeszt egy amerikai utasokat is szállító- és ácsélnjárnak? House az felelte: a felhőborodősis magőjőval ragadnő Amerikőit. Grey egyetőrtett: igen Amerikőban sok a moralista, de milyen feleletet adna a kormány és az elnők? és House elismeri: ez elegendő lenne, hogy belőőntsanak minket a hajóoróba. valőban 115 USA őjőllőmpolőjőr halőjőla az U-20 Lusitania elleni tájmadősisőjőn őj Amerika őles tiltakozősisőit vőjltotta ki. A őntőő kőmetellenes jelszavakat tartalmaző feliratokat vittek, és kőveteltők Németország megbőntetőse. A kormány hivalos jegyőket kőőldőtt Berlinbe. A német kormány őnytelen volt korőjtozni a tengeralattjárók hőjőor

1915. június 6-tól a német tengeralattjárókknak tilos volt megtámadni a nagy utasszálló-törhajókat. A tengeralattjárók hárboróban beállt szűnet nem volt hosszabb, 1916 februárjában megszünt, de ezen idő alatt az Antant országai, mindenképp Anglia, a kereskedelmi flotta 14 600 000 tonnájúit árizte meg, ami megfelel kb. 100 ezer hajónak. A Lusitania ismert volt Amerikában. Éppen ha figyelembe vesszük, hogy a Lusitania tragédiájának előestéjén House káormánytelen volt az angol kormány figyelmébe ajánlani a nyomásgyakorlás eszközeinek egyszorosát, amik Amerika világszerte voltak a németországnak békés útjait szűkítő amerikai hajók angolok által tartott felállítására, elképzelhető, milyen ajánlatok volt az angol politikusok számára a német U-20 tengeralattjárók torpedói. Ráviden, az angol nagy stratégia teljes mértékben kihatározza Angliát és az USA érdekeinek és a német tervek egybeesésével Wilson elnök hárboróra kérészűkítő diktató, de a vakodott militarista bejelentésekkel előállni: kárelegtek a világszerte; egyszerre amerikaiak kárelegtek igen sok béképaritát és az USA semlegességének oldalán állt volt. 1915-ben Wilson elnöknek szűkösége volt Amerika hadi kérészűkítő diktátó megindoklására. 1915. május 11-én, amikor Wilson kabinetjének miniszterei megvitatták a Lusitania tragédiája miatt németországnak benyújtandó tiltakozás jegyzékét, Bryan külügyminiszter felvetette az elnök politikájának határozott előtöltést. Aláírta, hogy május elején elnöknek meggyőző információkat adtak az angol társaságok által szűkítő hadianyagokról. Bryan váleleménye ez az USA semlegességének durva megsértése. De Bryan egyenes puritánja, pacifista gondolkodása és alkoholelenség megírta Wilson-t, és a tiltakozás jegyzék megvitására során knockoutot a tártól vizbe. Bryan ellentététől elprik, úgy állt-tjék be, mint a békés polgárok elleni barbár támadásokat végrehajtás német viládelmezést. Bryan benyújtja lemondását. Posztját Lansing veszi át, aki az Angliához káreledés aktív támogatása. Ezek a vilátsok nem maradtak észrevételnek Amerikában: az elnök politikáját értékelve a New York Times karikatúrát káreledés Wilson megpróbál az amerikaiaknak a német társat játszani, itt az ő fegyvered, Johnny. A további események az USA-ban a gengszterek letörő szűkítő filmre emlékeztetnek. Ismeretlen személyek támadást káreledés el az osztrák-magyar konzulátus ellen Cleveland-ben, ahol Ritter vegyszermunkások a Lusitania katasztráfájára szűkítő bizonyítékokat és dokumentumait árizták. Nemsokára magának Ritternek is békésűg elő kellett állnia: csekhamis-táissal vilátsok meg, és békésűg nntésre á-tölték. Csak a XX. század végén fedeztek az USA szűkítő szolgálatának archívumában olyan dokumentumokat, amik alapján káreledés lehet, hogy az USA Igazságügyi Minisztériumának titkosszolgálat káreledés rászott vett ezekben a káreledés eseményekben. Wilson elnök adminisztrációja ismerte a Lusitania ügyének igazi oldalát. Az ügy minden iratát archívumba helyezték az elővigyázatos felirattal Csak az USA elnöke rászott! Az embernek az a benyomása, hogy a Lusitania ügyével kapcsolatos kormányzati dokumentumok Angliában is a mai napig szigorú államtitoknak számára tanak. 1982 áprilisában a káreledés felszereléssel bonyolult vilátsok munkát végző skót Ousering cég Marvig hajója a Lusitania előllyedésének helyéhez hajózott. A hajó leengedett a vilátsok manipulátorok káreledés vilátsok tengeralattjáró. A Lusitania előllyedési helyének kutatását reklámtévékenységnek szánták, ami az ő technika lehetőségeinek bemutatását célozta. Az előzetes eredmények minden vilátsok felálltak: a vilátsok tv-kamera megmutatták, hogy az előllyedés célnjén orr-rekeszei meg vannak tisztva a tártól, a raktárya-lás teteje van szakva. Amikor a vilátsok manipulátor lassan leereszkedett a raktárbé, a szakemberek nem tudták visszafojtani csodálkozásukat: a káreledés, a szavaik szerint, megjelent a hajó hátsó részének belső oldala möly, párhuzamos barázdával, amelyeket az előllyedés tárgyak és terhek kiemelése során szűkítő markolás hagyta maga után. Nehéz elképzelni, de a Lusitania rakete ki van seperve, mint a vendégszoba mondta az egyik újságíró, aki rászott vett a kutatási munkán. A vilátsok fókusz megmutatta, hogy a Lusitania baloldalon az orr-rész boró-társán hatalmas lyuk tártong. A robbantási szakemberek váleleménye szerint a raktár belsejében hatalmas robbanás ment végbe. Az angol sajtóban káreledés, hogy az Ousering cég szakemberei a Lusitania rászott vizsgálatát arra a káreledés srjutottak: minden bizonyíték, ami segéte megállapítani, milyen áru volt a Lusitania mellső raketeben, a hajó katasztráfája után meg lett semmisíve. Az angol újságíróktól szűkítő ártés szerint Árország parti a káreledés, hogy 1946-ban a katasztráfá helyének káreledésben sokáig állomásozott a brit hadiflotta kísértő hajója, azután a Lusitania előllyedésének helyén megjelent egy hajó, ami vilátsok munkálatokat végzett. Ezen káreledés Ousering káreledés elmondták, hogy nem hagyta a két figyelmen káreledés a felső kormány. Hivatalos személyek udvariasan, de meglehetősen keményen emlékeztettek arra, hogy látsok vitán feláll bizonyítékok, amik szűkítő Lusitania utolsó, tragikus útja során a hárs utasszálló-törhajó fedélzetén nem volt robbanásanyag, kivéve a nem nagyon veszélyes puskatártásokat. Megjelent: www.submarina.ru/history.shtml oldalon Oroszból fordította és átdolgozta: Kurusa Sándor